



BIULETYN SANKTUARIUM

Matki Bożej Kodeńskiej

7 (47) 2016

05.12.2016

*Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus
i Maryja Niepokalana!*

Pozdrawiamy Czytelników naszego Biuletynu!

Tylko kratka konfesjonału oddziela spowiadającego kapłana od wiernych. Przez nią słucha wyznawanych grzechów, pomaga przewycięzać słabości, formuje sumienia, czasem - z miłością - skarci. Ta kratka to tak niewiele i nawet nie jest konieczna, by móc - przez dobrą spowiedź - pojednać się z Bogiem, Kościołem, bliźnim.

Tajemnicą Boga jest, że szafarzem pojednania, przebaczenia, rozgrzeszenia, nawet z najbardziej ciężkich grzechów, uczynił człowieka - kapłana. Tylko jego! To niektórym penitentom sprawia trudność. Mają pokusę, by



świątynia z perspektywy spowiednika

próbować przepraszać Pana i jednać się z Nim bez tego człowieka w sutannie i stule. Mogą próbować to czynić, ale - z woli Boga - tylko kapłan może odpuścić skutecznie grzechy. Tego nie da się zmienić, ani przez demokratyczne głosowanie, ani osobisty wybór, tak, jak nie można zmienić definicji grzechu, ani Prawa Bożego, które określa co jest, a co nie jest grzechem...

By przezwyciężyć opory przed spowiedzią, potrzeba życia w pokorze: uznania wyższości Stwórcy, własnej słabości, człowieczej niewystarczalności. Trzeba odpowiedzialności za własne wybory, "myśli, słowa, uczynki i zaniebania". Niezbędne jest męstwo i nadzieja: "Jezu ufam Tobie!"

Takie oto myśli, po zamknięciu Nadzwyczajnego Jubileuszu Miłosierdzia, zrodziły się w głowie spowiednika - między jedną, a drugą spowiedzią - gdy spoglądał zza kratki konfesjonału na modlący się, zmagający się z codziennością, pielgrzymujący do nieba lud. ☺

Błogosławieństwo zwierząt



wierni ze swoimi futrzanymi pupilami



W bliskości liturgicznego wspomnienia św. Franciszka z Asyżu, w naszym sanktuarium miało miejsce błogosławieństwo zwierząt.

Odbyło się ono w niedzielne, słoneczne popołudnie, 2. października, przed kościołem Świętego Ducha, na kalwarii.. Na godzinę 15:00, wierni przyprawdzili lub przynieśli swoje zwierzątka. Wśród nich były: konie, psy, kucyki i chomik.

Po wspólnej modlitwie, proboszcz i kustosz o. Damian Dybała OMI pobłogosławił zwierzęta. Była też pogadanka i zachęta do godnego traktowania zwierząt.

Atrakcją dla dzieci była możliwość przejażdżki na kucyku. Kustosz zaś - siedząc na bryce ciągniętej przez dwa konie - majestatycznie paradował. :)



paradna jazda plebana po włościach

Niecodzienni Goście sanktuarium.



od lewej siedzą: O. Piotr Wójcik OMI, wnuczki Mariana Kiersnowskiego Stefania i Zofia, prawnuk Bartosz Kiersnowski z mamą Janiną

prawnuk Bartosz Kiersnowski z mamą Janiną.

11. października br. w domu pielgrzyma zatrzymała się niepo - zorna, czteroosobowa rodzina, przybyła w Trójmiasta. W tłumie nocujących pątników, była ona właściwie niezauważalna, a przez to nieuchwytna. Okazało się, że są to krewni artyści Mariana Kiersnowskiego, który - w latach 1934 - 1949 - projektował i realizował własne koncepcje dotyczące nie tylko naszego sanktuarium, ale także okolicznych kościołów.

Niecodzienni goście przybyli na dwa dni. Były to dwie wnuczki profesora: Stefania i Zofia oraz

W czasie swego pobytu uczestniczyli oni we Mszach św., sprawowanych przed Cudownym Obrazem, nawiedzili cmentarz parafialny z grobem Jadwigi i Mariana Kiersnowskich, odbyli spacer drózkami kalwaryjskimi. W muzeum - z wielkim wzruszeniem - oglądali własnoręcznie wykonane przez dziadka, projekty ołtarzy, umeblowania zakrystii, stali.



w muzeum przed gablotą z własnoręcznymi szkicami dziadka

W czasie miłej rozmowy z o. Piotrem Wójcikiem i o. Mirosławem Skrzydło, stawiali pytania o archiwalia jakimi dysponujemy, a które pozostały po profesorze Kiersnowskim. Posili, by wskazać dzieła przez niego wykonane, opowiadali



Figura nagrobna M. B. Kodeńskiej, wykonana przez Mariana Kiersnowskiego

o posiadanych przez siebie pamiątkach po dziadku. Okazało się, że artysta - dwa lata przed śmiercią, w 1947 roku - napisał pamiętnik, w którym opisał całe swoje życie. Zeszyt - jako bardzo osobiste dzieło - przekazał rodzinie. Kustoszom sanktuarium pozostaje wzdychać, by wnuczka Stefania zdecydowała się przekazać kopie pamiętnika sanktuarium. Byłaby to dla nas cenna skarbnica wiedzy.

Po serdecznej i rzeczowej rozmowie goście wyjechali z Kodnia, obiecując, że jeszcze nas odwiedzą.

Krzyż św. Jana Pawła II w Kodniu

W środowy wieczór (13 X 2016 r.), w kaplicy Domu Pogodnej Starości imienia św. Brata Alberta w Kodniu, zgromadzili się wszyscy pensjonariusze i pracownicy.



Wielki Piątek 2005 roku

O godz. 18:45 - a była to niezwykajna pora, gdyż zwykle, sędziwi domownicy, udają się o tej godzinie na nocny spoczynek - proboszcz kodeński rozpoczął Mszę św. Do modlitwy, o tym czasie, przynaglił wszystkich szczególny znak, peregrynujący po ośrodkach pomocy św. Brata Alberta w Polsce - krzyż, który św. Jan Paweł II trzymał w rękach podczas ostatniej swojej Drogi Krzyżowej, w Wielki Piątek 2005 r. Papież nie mógł osobiście uczestniczyć w tym nabożeństwie pasyjnym, w Rzymskim



Msza św. w kaplicy DPS św. Brata Alberta



Koloseum. Siedząc przed telewizorem duchowo łączył się z uczestnikami nabożeństwa, trzymając w rękach Krzyż. Wziął go w swoje ramiona, ucałował i tulił się do niego, a potem powiedział: „ *I ja także ofiaruję moje cierpienia, aby*

dopełnił się Boży plan”. Tydzień później, 2. kwietnia 2005 r., Jan Paweł II zmarł.

Pobył tego szczególnego znaku w Kodniu zakończył się w bazylice 14. września, o godz. 10:00. Uroczyście wniesiono krzyż do świątyni, w której proboszcz o. Damian Dybała OMI sprawował Mszę św. i wygłosił okolicznościowe kazanie. Zgromadzeni wierni - w czasie odmawiania koronki do Bożego Miłosierdzia - ze złości całowali krzyż, dziękując za dar zbawienia,



kazanie proboszcza o. Damiana Dybały OMI

dokonany na drzewie krzyża.

Eucharystia w bazylice. Od lewej stoją: ks. Piotr Mazurek wikary z Chelma, ks. Walenty Wojtkowski proboszcz z Domaszewa, o. Damian Dybała OMI proboszcz z Kodnia, o. Ryszard Sierański OMI z Kodnia, ks. Konrad Paterek proboszcz z Jablecnej



Peregrynacja i adoracja krzyża - przebiegająca pod hasłem "*Witaj, krzyżu, jedyna nadziejo nasza*" - jest inicjatywą wpisaną w obchody trzydziestopięciolecia Towarzystwa Pomocy im. Brata Alberta. Poprzedza ona także rozpoczynający się niebawem Rok św. Brata Alberta. Jej zakończenie będzie mieć miejsce 28. grudnia 2016 r. w Krakowie, w kościele Bożego Ciała - podczas uroczystej Mszy św. w 100. rocznicę pogrzebu Św. Brata Alberta.

W okresie czterech miesięcy, krzyż nawiedzi 68 ośrodków Towarzystwa w całej Polsce (na terenie diecezji siedleckiej są trzy placówki). Do Kodnia przybył z Terespoła, zaś w południe (14 X 2016r.) został pożegnany i przewieziony do Chelma.



osobista adoracja krzyża przez wiernych

Wyróżnienie filmu "Błogosławiona wina"

W niedzielę, 16. września 2016 r., o godz. 16:00, w Muzeum Kolekcji Jana Pawła II Galerii Porczyńskich, w Warszawie, odbyła się Gala XXXI Międzynarodowego Katolickiego Festiwalu Filmów i Multimediiów. Niepokalanów 2016.

Tydzień przed Galą odezwał się telefon u reżysera Przemysława Reichela w Sopocie. Telefonował rzecznik prasowy Festiwalu Andrzej Dziędzic z informacją, że film "Błogosławiona wina"



zgrupowani na Gali goście (Foto: www.festwalniepokalanow.pl)

został nagrodzony. W związku z tym, zapraszał na Galę. Na ceremonii ogłoszenia rezultatu prac jury film "Błogosławiona wina" reprezentowali: reżyser Przemysław Reichel, aktor Henryk Dąbrowski i przedstawiciel sanktuarium o. Mirosław Skrzydło OMI.



trofeum za trzecią nagrodę

Po wyprodukowaniu obrazu zgłosiliśmy film na festiwal, w kategorii dokumentów fabularyzowanych. Miłym zaskoczeniem była informacja przekazana przez rzecznika, bo Niepokalanowski Festiwal jest znaczącą i prestiżową imprezą w świecie mediów katolickich. Świadczyć może o tym fakt, że zgłoszono nań 137 filmów i programów TV, 17 audycji radiowych, 6 teledysków i 6 programów multimedialnych. Przedstawione - pod osąd jury - produkcje

pochodziły: z Indonezji, Słowacji, Indii, USA, Chorwacji, Czadu, Czech, Filipin, Francji, Hiszpanii, Kazachstanu, Rosji, Niemiec, Ukrainy, Wielkiej Brytanii, Włoch, Zimbabwe i z Polski.

Prace festiwalowe oceniano w kategoriach: film fabularny i dokumentalny, amatorski, edukacyjny, program telewizyjny i radiowy, teledysk i program multimedialny.

Uroczystą Galę poprzedziła cztero - dzinna projekcja nagrodzonych filmów.

Podczas Gali ogłoszono, że Grand Prix Niepokalanów 2016 otrzymuje film doku - mentalny Marty Sosidko



występ Aktorów Teatru ES i Chóru Miasta Siedlce
(Foto: www.festwalniepokalanow.pl)

pt. "Droga do wolności Edwarda Tyszkiewicza". Nasza "Błogosławiona wina" w reżyserii Przemysława Hausera i Przemysława Reichela otrzymała III nagrodę w kategorii dokumentów fabularyzowanych.

Po ogłoszeniu wyników i rozdaniu nagród spotkanie uświetnił Koncert "*Śpiewnik Papięski*", w wykonaniu Aktorów Teatru ES i Chóru Miasta Siedlce, z muzyką Waldemara Koperkiewicza.

Marsz Świętych

1. listopada, o godz. 19:00 - z racji Uroczystości Wszystkich Świętych - w naszej kodeńskiej parafii - odbył się Marsz Świętych, zorganizowany przez wspólnotę młodzieżową



uczczanie relikwii

Niniwa oraz Ministrantów. Procesyjnie przeszliśmy od kaplicy św. Wawrzyńca na starym cmentarzu do bazyliki św. Anny.



relikwie świętych w prezbiterium bazyliki

Wraz ze świętymi wypraszaliśmy potrzebne nam łaski. W sposób szczególnie prosiliśmy o wstawiennictwo św. Brata Alberta, św. Eugeniusza de Mazenoda, św. Jana Pawła II, św. Jozafata Kuncewicza, bł. Honorata Koźmińskiego oraz Świętych Męczenników Rzymskich, których imion nie znamy.

Podczas procesji odśpiewaliśmy Litanię do Wszystkich Świętych, a w bazylice kodeńskiej poznawaliśmy życiorysy świętych, których relikwie nieśliśmy w marszu.

Na koniec również dziękowaliśmy im za dotychczasowe wstawiennictwo i oddaliśmy cześć poprzez ucałowanie relikwii. Z radością i z uwielbieniem dziękowaliśmy Panu Bogu za świętych, którzy są dla nas wzorem i przykładem w drodze do celu, jakim jest życie w wiecznej szczęśliwości.



o. Mateusz Pawłowski zadowolony z licznie zgromadzonych wiernych

Warto nadmienić, że w bazylice znajduje się kaplica relikwii, w której - w wyrzeźbionym przez Mariana Kiersnowskiego ołtarzu - znajdują się relikwie,

około 40 świętych, przywiezione przez Mikołaja Piusa Sapiechę, od papieża Urbana VIII, w 1635 roku.

Czyszczenie rzeki Kałamanki i rozlewiska

Korzystając ze sprzyjającej aury, w połowie listopada, przeprowadzono prace mające na celu wycinę trzcinowisk i wodorostów, z "Rozlewiska Genezaret" oraz rzeki Kałamanki na terenie kodeńskiej kalwarii.



wehikuł tnący - koszący

możliwe było zwodowanie i uruchomienie specjalistycznego sprzętu.

Podjęcie wzmiankowanych prac było konieczne, gdyż groziło całkowite zabagnienie, a - z czasem - zupełne wyschnięcie zbiornika.



czyszczenie Kałamanki

W tym celu sprowadzono specjalną (ważącą dwie tony) łódź, z odpowiednimi kosiarkami i nożycami. Okazało się jednak, że w akwenu jest tak mało wody, a tak dużo mułu i zarośli, iż praca nie była możliwa.

Dlatego potrzeba było doby, by spiętrzyć wodę na Kałamance i podwyższyć lustro wody w rozlewisku. Dopiero, gdy głębokość wzrosła o 40 centymetrów,





oczyszczone rozlewisko

Wykonane czynności mają jednak charakter doraźny. Jeśli bowiem solidnie nie odmuli się dna oraz nie pogłębi stawu i rzeczki problem będzie wracał, umniejszając piękna kodeńskich błoni.

Nowa książka o historii Kodnia

3. grudnia br., o godz. 18:45, w Domu Pielgrzyma kodeńskiego sanktuarium odbył się wieczór autorski Jarosława Onyszczyka, promującego swą nową książkę: "Kodeń, od siedziby magnackiej do osady gminnej".

Autor, na 577 stronach, przedstawił dzieje Kodnia na tle dziewiętnastowiecznych przemian politycznych, społecznych i gospodarczych. Dzieło prezentuje funkcjonowanie miasteczka od połowy XVIII wieku do okresu dwudziestolecia międzywojennego. Bardzo szczegółowo omówione zostały kwestie związane z rozwojem i upadkiem rzemiosła, zmianami demograficznymi oraz społecznymi, a także życiem religijnym. Ukazane zostało również życie mieszkańców, na które wpływ miały wydarzenia międzynarodowe, takie jak: rozbiory, wojny napoleońskie, Kongres Wiedeński, czy powstania narodowe.

Książka podzielona jest na trzy części:

I. Siedziba Magnacka (czasy schyłku rządów Sapiehów, które skończyły się wraz ze śmiercią Elżbiety z Branickich Sapieżyny w 1780 roku).

II. Miasto (obraz typowego miasteczka Królestwa Kongresowego, borykającego się z problemami dnia codziennego).

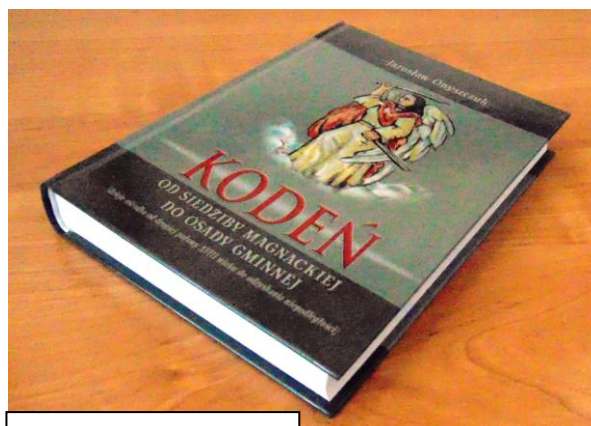


Jarosław Onyszczyk

III. Osada gminna (los upokorzonego Kodnia - po stłumieniu powstania styczniowego - przekształconego w osadę gminną).

Dzieło zakończone jest dwoma praktycznymi skorowidzami osób i miejscowości, o których mowa na jego kartach.

Niezwykle cennym jawi się obszerne przedstawienie życia religijnego mieszkańców, które w II połowie XIX wieku musiało przeciwstawić się polityce rusyfikacyjnej oraz planowej akcji likwidowania Kościoła Unickiego. Temat ten,



świeżutki egzemplarz książki

szczególnie na Podlasiu, stanowi dość drażliwe zagadnienie, jednak autor nie pominął tej kwestii, starając się ukazać ją obiektywnie, prezentując przy tym wiele nieznanych faktów odnoszących się do walki kodeńskich unitów, ich cierpień i doznanych represji. Opisano też, w sposób bardzo dokładny, działania podejmowane przez władze carskie wobec kościoła łacińskiego, co skutkowało, w 1875 roku, wywiezieniem do Częstochowy Obrazu Matki Bożej Kodeńskiej. Swoją opowieść autor zakończył prezentacją wydarzeń z 1927 roku, które wiązały się z triumfalnym powrotem do Kodnia Cudownego Obrazu.



zasłuchane audytorium

przez kontrower - syjną Elżbietę z Branickich Sapieżyńę, jak i przekształceń własnościowych zachodzących na przełomie XVIII i XIX wieku, w związku z

W publikacji pojawia się także bardzo wiele nowych informacji, które dotychczas w historiografii nie były znane. Dotyczą one zarówno zarzą - dzania miastem

prowadzonymi postępowaniami spadkowymi po ostatnich właścicielach. Mogą być one cennym źródłem dla historyków, tym bardziej, że stanowią efekt mozolnej pracy autora, polegającej na skrupulatnym przeszukiwaniu archiwów i analizie znajdujących się w nich źródeł.

Książka ma też wymiar uniwersalny, szczególnie na Podlasiu, albowiem, jak w soczewce, pokazuje charakter przemian, które były typowe dla wszystkich podobnych ośrodków w tym regionie.

Odmienność Kodnia

w tym zakresie łączyła się z jego specyfiką, z dziejami Sapiehów, a także z tym, że miejscowość pozostała ważnym ośrodkiem kultu religijnego, co jedynie czyni ją ciekawszą dla czytelnika.

Dzieło można nabyć, osobiście lub za pośrednictwem poczty, w księgarni sanktuarium.

CIEKAWOSTKI HISTORYCZNE

Krypty kościoła farnego w Kodniu

Po wybudowaniu murowanego kościoła św. Anny, którego fundatorem był Mikołaj Pius Sapieha, w mieście Kodeń



wejście do krypt od strony południowej bazyliki



autografy i dedykacje

(w latach 1640 – 1680) było aż pięć świątyń: kaplica zamkowa Sapiehów; dawny, drewniany kościół parafialny św. Anny w Rynku; kościół drewniany św. Ducha, zwany szpitalnym; cerkiew unicka pw. Michała Archanioła oraz murowany kościół św. Anny zwany odtąd kościołem farnym (dzisiejsza bazylika).

W kościele farnym znajdowały się podziemia, a w nich cztery krypty grobowe. Dzięki kwerendzie jaką przeprowadził, w archiwach parafialnych, pan Jarosław Onyszczuk*, możemy przedstawić listy pochowanych tam osób.



krypta obywatelska

KRYPTA OBYWATELSKA - usytuowana

pod prezbiterium (po lewej stronie). Przeznaczona była do pochówku najbardziej znamienitych i zasłużonych mieszkańców Kodnia. W krypcie tej złożono zwłoki następujących osób:

1. **Albert Generski** (zm. X.1691) – dworzanin sapieżyński,
2. **Jan Gutowski** (zm. 3.03.1695) – wójt kodeński,
3. **Aleksander Owsiany** (zm.4.08.1706) – dworzanin sapieżyński,
4. **Ludwik Opalski** (zm.26.01.1707) – brak danych,
5. **Anna Bułkowicz z domu Rzeczycka** (zm. 6.05.1715),
6. **Anna Rzeczycka** (zm. 25.04.1731) – podskarbini żytomierska,
7. **Stefan Rzeczycki** (zm. 30.08.1731) – skarbnik żytomierski,
8. **Katarzyna z Kondratowiczów Felkierzamb** (zm. 12.12.1731) – małżonka miecznika inflanckiego Jana Fellkierzamba,
9. **Stefan Sebastianowicz** (zm.24.05.1745) – rządca dóbr kodeńskich,
10. **Jan Felkierzamb** (zm.20.08.1746) – miecznik inflancki,
11. **Marcin Lachowicz** (zm.26 maja 1767) – rządca dóbr kodeńskich,
12. **Kazimierz Rybczyński** (zm.15.05.1779) – marszałek dworu Elżbiety Branickiej Sapieżyny i rządca dóbr kodeńskich,
13. **Klemens Marchwic** (zm. 17.04.1810) – ostatni komisarz dóbr kodeńskich.

KRYPTA KAPŁAŃSKA - usytuowana pod prezbiterium (po prawej stronie)

przeznaczona była do pochówku kodeńskich księży. W krypcie tej pochowani zostali następujący kapłani**:

1. ks. **Andrzej Czajkowski** (zm. 1664) – misjonarz,***
2. ks. **Albert Diwiński** (zm. 5.04.1669) – misjonarz,
3. ks. **Eligiusz Luba** (zm. 3.04. 1673) – viceprepozyt kodeński,
4. ks. **Mikołaj Sistrzewitowski** (zm. 2.03.1678 – prepozyt kodeński,

5. ks. **Stanisław Bedliński** (1688) – prepozyt kodeński,
6. ks. **Franciszek Wolski** (zm. 15.03.1689) – misjonarz,
7. ks. **Michał Józef Jabłoński** (zm. 14.03.1695) – misjonarz,
8. ks. **Franciszek Romanowski** (zm.31.12.1707) – misjonarz,
9. ks. **Jan Glinka** (zm. 15.03.1709) – misjonarz,
10. ks. **Mikołaj Bratkowski** (zm. 19.10.1716) – altarzysta,
11. ks. **Jakub Walicki** (zm. 4.12.1720) – misjonarz i altarzysta, autor pierwszej książki o historii Kodnia: „Historia przezacnego Obrazu Kodeńskiego...”, wydanej w Toruniu w 1721 roku,



12. ks. **Stanisław Kornatowski** (zm.17.03.1722) – viceprepozyt kodeński,
13. ks. **Piotr Putkowski** (zm. 19.06.1730) – prepozyt i pierwszy infułat kodeński,
14. ks. **Łukasz Łapiński** (zm. 3.06.1737) – altarzysta,
15. ks. **Antoni Kamiński** (zm. 11.12.1752) – misjonarz,
16. ks. **Bernard Łodziński** (zm. 8.10.1756) – misjonarz,
17. ks. **Stanisław Rzońca** (zm. 16.04.1768) – viceprepozyt,
18. ks. **Leopold Korzeniowski** (zm. 31.12.1769) – proboszcz i III infułat kodeński,
19. ks. **Franciszek Obniski** (zm. 8.05.1780) – prepozyt kodeński,
20. ks. **Antoni Krzymowski** (zm. 25.03.1794) – misjonarz,
21. ks. **Józef Leszczyński** (zm. 24.02.1798) – misjonarz,
22. ks. **Ksawery Czarnecki** (zm. 23.06.1801) – prepozyt,
23. ks. **Jan Woliński** (zm. 28.11.1801) – misjonarz,
24. ks. **Felicjan Mierzejewski** (zm. 12.03.1807) – proboszcz i VI infułat kodeński,
25. ks. **Teodor Kowalski** (zm.8.10.1808) – altarzysta,
26. ks. **Szymon Paliszewski** (zm.15.06.1840) – infułat, proboszcz kodeński.



KRYPTA SZLACHECKA – usytuowana była pod kaplicą Ukrzyżowania Pana Jezusa (znajdującą się w lewej bocznej kaplicy). Przeznaczona była do pochówku zmarłych obywateli Kodnia stanu szlacheckiego. Nie wszystkie jednak osoby tego stanu znalazły miejsce wiecznego

spoczynku w tej krypcie. Znaczna część była bowiem grzebana na cmentarzu

przykościelnym. Nieznane są kryteria, które decydowały o pochówku w tym grobowcu. Pochowano następujące osoby:

1. **Helena Wolska** (zm. 11.12.1695),
2. **Helena Łychowska** (zm.18.10.1696),
3. **Stanisław Szaniawski** (zm. 17.12.1696),
4. **Zofia Kaczkowska** (zm. 9.06.1699),
5. **Jan Dołęgowski** (zm.6.12.1699) – zarządca folwarków,
6. **Mikołaj Trzciniński** (zm. 10.10.1701),
7. **Teodor Onackiewicz** (zm. 7.12.1701) – wójt kodeński,
8. **Florian Protasewicz** (zm.5.02.1702) – obywatel kodeński,
9. **Michał Bilski** (zm. 10.02.1712) – sędzia sądu kodeńskiego,
10. **Jan Sadowski** (zm. 23.01.1718) – zarządca folwarków,
11. **Domicella Lipińska** (zm.12.12.1720),
12. **Tomasz Narbut** (zm. 23.05.1721) – zarządca folwarków,
13. **Mateusz Kordecki** (zm. 5.12.1740) – kantor kościoła infułackiego,
14. **Zofia Onackiewicz** (zm.5.08.1746),
15. **Wiktoria Krzymowska** (zm.9.07.1748),
16. **Antoni Wyłuszyński** (zm. 1755) – organista kodeński,
17. **Anna Kresowicz** (zm.14.03.1758) – żona administratora folwarku Zabłocie.

KRYPTA SAPIEHÓW – rodzinny

grobowiec Sapiehów umiejscowiony został przez Mikołaja Piusa Sapiechę, pod prawą kaplicą boczną, w której został umieszczony, sprowadzony przez niego, Obraz Matki Bożej de Guadelupe**.



krypta Sapiehów

W krypcie tej złożone zostały zwłoki przodków fundatora:

1. wojewody podlaskiego **Iwana Sapiehy** (zm. 1517 roku) – założyciela miasta Kodnia i pierwszego jego właściciela,
2. wojewody nowogrodzkiego **Pawła Sapiehy** (zm.1579 roku) – II właściciela Kodnia,
3. wojewody witebskiego **Mikołaja Sapiehy** (zm. 10.11.1599 roku) – III właściciela Kodnia i ojca fundatora.

W przypadku wyżej wymienionych osób nie ma pewności. Prawdopodobnie Mikołaj I został przeniesiony do tego grobowca, gdyż pierwotnie jego zwłoki złożono w „sklepie” drewnianego kościoła św. Anny. W następnych latach miejsce spoczynku, w krypcie, znaleźli następujący członkowie kodeńskiej linii Sapiehów:

4. **Jadwiga z Wojnów Sapieżyna** (zm.1642 roku) – małżonka fundatora,
5. wojewoda miński **Mikołaj Sapieha „Pius”** (zm.14.03.1644 roku) – IV właściciel Kodnia, fundator bazyliki,

6. **Franciszka z Kopciów Sapieżyna** (zm. 14.02.1690) – małżonka VIII właściciela Kodnia Kazimierza Władysława Sapiehy,
7. wojewoda trocki **Kazimierz Władysław Sapieha** (zm. 3.10.1703),
8. biskup **Paweł Franciszek Sapieha** (zm.11.10.1715) – prepozyt kodeński, opat paradyski oraz biskup żmudzki,
9. starosta mścisławski **Mikołaj Sapieha** (zm. 2.07.1716),
10. kanclerz wielki litewski **Jan Fryderyk Sapieha** (zm.9.07.1751 roku) – IX właściciel Kodnia,

korytarz łączący komory grobowe



11. wojewodzie mścisławski **Jan Sapieha** (zm. 13.10.1757) – X właściciel Kodnia,
12. krajczy wielki litewski **Józef Sapieha** (zm. 1.01.1792 w Lachowcach, złożony w krypcie 13 marca 1792 roku),
13. generał artylerii WKL, marszałek Sejmu Wielkiego **Kazimierz Nestor Sapieha** (zm. 27.05.1798 roku w Wiedniu),
14. **Elżbieta z Branickich Sapieżyna** (zm. 3.09.1800) – ostatnia właścicielka Kodnia, żona Jana Sapiehy,
15. szambelan i adiutant Napoleona I – **Aleksander Sapieha** (zm. 12.09.1812 w Dereczynie), syn Józefa Sapiehy,
16. **Anna Sapieżyna** (zm. 1799, w wieku niespełna 20 lat) – siostra Aleksandra Sapiehy.

Aktualnie krypty kodeńskiej bazyliki udostępnione są do zwiedzania. Jest tam ekspozycja figur przedstawiających postaci, które przysłużyły się do powstania i rozwoju sanktuarium. Jest tam też kilka trumien ze szczątkami zmarłych, których chowano na dawnym cmentarzu okalającym kościół farny. Wydobyto je podczas okazjonalnych prac ziemnych przy bazylice i złożono pod kościołem.

 * Jarosław Onyszczyk – ur. 10 IX 1970 r. w Kodniu. Absolwent Wydziału Prawa i Administracji UMCS w Lublinie. Ukończył aplikację prokuratorską. Badacz historii Kodnia. Autor książek i artykułów historycznych popularyzujących wiedzę o miejscowości i sanktuarium. Aktualnie mieszka i pracuje w Warszawie.

** Według wyjaśnień Jarosława Onyszczyka: Zwłoki kapłanów, podobnie jak Sapiechów, zostały sprofanowane przez kozaków w 1812 roku, którzy wtargnąwszy do krypt grobowych, szukali w nich skarbów kościelnych. Nie znajdując ich tam, wściekle przerzucali trumny. Trzeba pamiętać, że proces rozkładu, wielu z nich, trwał już kilkadziesiąt lat, wobec czego ulegały bardzo szybko uszkodzeniu. Doszło do ich przemieszania. Dlatego też infułat Paliszewski pozbiierał je i złożył w jednym miejscu. W całości zachowały się trumny ze szczątkami najpóźniej zmarłych: Józefa Sapiehy (zm. 1792), Kazimierza Nestora (zm. 1798), Elżbiety Sapieżyny (zm.1800) oraz przewiezione w 1821 roku zwłoki Aleksandra Sapiehy (zm. 1812) i jego siostry Anny (zm. 1799). Zostały one eksportowane, z Kodnia do siedziby Sapiechów, w Krasiczynie, po 1875 roku, gdy kościół św. Anny przejęli prawosławni, zamieniając go w cerkiew.

*** Jarosław Onyszczyk tłumaczy: misjonarzami określano księży pracujących duszpastersko w parafii (missionaris kodnensis), w odróżnieniu od altarzystów, którzy opiekowali się poszczególnymi ołtarzami w ramach ustanowionych funduszków.

Odwiedzili sanktuarium

Od ostatniego wydania Biuletynu (30.09.16) sanktuarium odwiedziło 68 pielgrzymek zorganizowanych (27 z nich nocowało w domu pielgrzyma). Wśród grup rekolekcyjnych gościliśmy: Wspólnoty Neokatechumenalne z Katedry Siedleckiej (18 os.), parafii św. Teresy w Siedlcach (38 os.), z parafii Chrystusa Miłosiernego w Białej Podl. (35 os.), z duszpasterstwa Paulinów we Włodawie (43 os.), z Łącznej (40 os.) z Chełma (26 os.), ponownie z parafii św. Teresy w Siedlcach (50 os.); Wspólnotę Kościoła Domowego z diecezji siedleckiej (100 os.); trzy grupy z Liceum i Gimnazjum Pallotyńskiego z Lublina (łącznie 142 os.); obłackie, powołaniowe dni skupienia dla młodzieży (17 os.), zakonne rekolekcje Misjonarzy Oblatów M. N. (18 os.) i dni skupienia pracowników "P. H." Milo z Białej Podlaskiej (20 os.). W sanktuarium Eucharystię sprawowało 93 przyjezdnych prezbiterów.

Wśród odwiedzających sanktuarium, był pierwszy asystent superiora generalnego naszej rodziny zakonnej o. Cornelius Ngoka OMI. Przeprowadzał on konsultację przed nominacją nowego prowincjała dla Polskiej Prowincji. Dwudniowy pobyt w Kodniu stał się dla niego okazją nie tylko do spotkania ze współbraćmi - oblatami, ale i nawiedzenia oraz poznania sanktuarium i posługi jaką tu spełniamy. Oto, co napisał w księdze pamiątkowej:



o. Cornelius Ngoka OMI

"Jestem wdzięczny Bogu za jego łaskę i piękną okazję wizyty w Sanktuarium Matki Bożej w Kodniu. Podczas Jubileuszowego Roku Miłosierdzia oraz Jubileuszu naszej Rodziny zakonnej. To było dla mnie doświadczenie pielgrzymki. Żywię głęboką wdzięczność obłackiej wspólnoty, za ich braterstwo, gościnność i piękną postugę, którą podejmują w tym świętym miejscu. Wasza życzliwość i otwartość pomogła mi lepiej zrozumieć i docenić historyczne

oraz duchowe znaczenie Sanktuarium Matki Bożej w Kodniu.

Obecność naszej Pani w Kodniu była i jest nadal miejscem duchowej odnowy i uzdrowienia poprzez Sakramenty: Pokuty i Pojednania oraz Eucharystii, a także głoszenie Słowa Bożego. Wszyscy przybywający do tego miejsca mogą doświadczyć Bożego Miłosierdzia i Bożej Miłości poprzez miłującą obecność naszej Matki Maryji.

W związku z przygotowaniem do świętowania 90 - lecia posługi i obecności oblatów w tym Sanktuarium, niech Bóg przez modlitwę i uśmiech naszej Pani Kodeńskiej błogosławi waszej wspólnoty i wszystkim Misjonarzom Oblatom Maryi Niepokalanej w Polsce.

Nasza Pani Kodeńska módl się za naszym Zgromadzeniem i zainspiruj wielu dobrych ludzi do przyłączenia się do naszej Rodziny zakonnej. Amen.

Kodeń, 09.11.2016

Ojciec Cornelius Ngoka, omi
Asystent Generalny, Rzym

Zapowiedzi wydarzeń:

- ❖ **8 XII:** Uroczystość Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny - święto patronalne Zgromadzenia Misjonarzy Oblatów Maryi Niepokalanej
- ❖ **9 XII:** Nocne Czuwanie Młodych
- ❖ **17 XII:** Nocne Czuwanie Charyzmatyczne

Sanktuarium Matki Bożej Kodeńskiej
Misjonarze Oblaci Maryi Niepokalanej
Rynek 1; 21-509 Kodeń
tel. 83 375 41 20; fax. 83 375 41 92
E – mail: admin@koden.com.pl
www.koden.com.pl

Biuletyn opracował: O. Mirosław Skrzydło OMI